

feiten en meningen uit de media- wereld

JAN SERVAES
EN
WIM VAN DER BIESEN

Op 31 december 1976 waren er in ons land 4.271.788 RADIO'S geregistreerd. Dit is in vergelijking met 1965 een verhoging met 34,6 %. Deze stijging is vooral het gevolg van de toename van het aantal autoradio's (viermaal verdubbeld) en het aantal draagbare radio's (verdubbeld). De stijging is anderzijds ook heel wat duidelijker in Vlaanderen dan in Wallonië of in Brussel.

Het INTERNATIONAAL PERSINSTITUUT (IPI) stelt in zijn JAARVERSLAG over 1977 vast dat het journalistenberoep snel een van de gevaarlijkste ter wereld wordt. In het afgelopen jaar werden in liefst 73 landen schendingen van de persvrijheid gemeld. Om te voorkomen dat deze evolutie zich uitbreidt, zijn, volgens het IPI, dringend internationale maatregelen nodig ter bescherming van de journalisten tegen aanslagen op hun persoon en tegen vrijheidsberoving als gevolg van hun werkzaamheden.

De vereniging van de Vlaamse TV- en Radiopers heeft de PRIJS van de TV-KRITIEK 1978 toegekend aan de programmareeks «Open School», «om de open, zakelijke en heldere manier waarop praktische en nuttige informatie over sociale en algemeen-vormende thema's aan de kijker wordt doorgespeeld».

De radioprijs «GOUDEN KLOKKE ROELAND 1978» ging naar Dries Poppe «voor de creatieve wijze waarop hij het hoorspelgenre naar vorm en inhoud vernieuwt, mede door de minilisterspelen».

De zeventiende BERT LEYSEN-PRIJS voor Televisie (periode 1976-1977) werd toegekend aan Wies Andersen voor zijn optreden als spelleider in de show die zijn naam droeg.

Een TV-RECLAMESPOT, waarin twee kinderen uit alle macht proberen een pop uit elkaar te trekken, is door de NEDERLANDSE RECLAME CODE COMMISSIE AFGEKEURD. De Commissie vindt dat het niet gewenst is en ook in strijd met de goede smaak om bij het aanprijzen van kinderspeelgoed te refereren aan martelingen of geweldplegingen.

De FRANSE FILMINDUSTRIE verkeert in een alarmerende crisistoestand. Het bioscoopbezoek begint angstwekkend terug te vallen. In twintig jaar is het aantal toeschouwers van 410 miljoen per jaar verminderd tot 175 miljoen. In het eerste kwartaal van 1977 was de terugval spectaculair. In die periode daalde het bioscoopbezoek met liefst 12,45 % vergeleken bij het laatste kwartaal van 1976. Niet alleen de bioscoopsector moet zware klappen incasseren, ook het aandeel van de eigen productie in het totale filmaanbod begint sterk te verflauwen. In 1977 zijn in vergelijking met het jaar voordien de opbrengsten van de Franse film met 6,3 % achteruitgegaan, terwijl in dezelfde periode de ontvangsten van de Amerikaanse en vooral van de Italiaanse importfilms met respect. 37 % en 117 % zijn toegenomen.

Het Franse filmbedrijf heeft in een open brief aan president Giscard d'Estaing extra de aandacht getrokken op deze penibele situatie.

De Franse filmindustrie vindt het wraakroepend dat filmvertoningen in bioscoopzalen getaxeerd worden tegen een 17,80 % BTW-tarief terwijl theaters, concerten en zelfs strip-teasetenten slechts 7 % moeten betalen.

De grote schuldlige van de filmcrisis blijft echter de TELEVISIE die jaarlijks meer dan 500 films programmeert (517 films in 1976). Naar schatting kijken nu 4 miljard Fransen per jaar naar films op de televisie. Hierbij is het volgens de Franse filmindustrie niet langer aanvaardbaar dat de televisie voor het uitzenden van een speelfilm, die 90 minuten duurt, gemiddeld de prijs betaalt die zij vraagt voor de uitzending van één minuut reclame.

Indien hieraan spoedig geen einde komt, zo wordt verder betoogd, zal er in de nabije toekomst niet langer een eigen filmindustrie bestaan.

Op 31 januari 1978 werd te Leuven de zeventiende PERSPRIJS «FRANS THEELEN» uitgereikt. Laureate werd Mej. Christiana Van Hauwaert, licentiate in de Pers- en Communicatiewetenschap van de Rijksuniversiteit Gent, met haar eindverhandeling «De functie van de regionale edities met toepassing op 'Het Volk'».

De Franse commerciële radiozender EUROPE N° 1 zou deze zomer ook starten met TV-uitzendingen. De zendmast zou op-

getrokken worden op het plateau van Felsberg in Saarland en de zendkracht zou groot genoeg zijn om rechtstreeks het zuidoostelijk deel van België te bestrijken. Bovendien zou Europe N° 1, naar het voorbeeld van wat thans ten voordele van Télé-Luxembourg gebeurt, aanspraak maken op de medewerking van de distributiemaatschappijen om via de kabel ook door te dringen tot in het Vlaamse landsgedeelte. Aanvankelijk zullen uitsluitend opgenomen ontspanningsprogramma's en films worden uitgezonden, die echter regelmatig zullen onderbroken worden door reclame. Kort daarna zal men ook met nieuwsuitzendingen starten.

Algemeen wordt verwacht dat het nieuwe TV-station een geduchte mededinger wordt, niet alleen voor Télé-Luxembourg, maar ook voor de drie Franse zenders en voor de R.T.B.

«Jawel, lieve vriendjes, het is zover, ik ben verplicht afscheid te nemen van U, waarmee ik twintig jaar lang elke dag op stap was, U mijn wel en wee vertellend». Met deze woorden begint het laatste cursiefje dat LOUIS-PAUL BOON op 21 januari 1978 in het Gentse dagblad «VOORUIT» publiceerde. De romancier en kandidaat-Nobelprijswinnaar, die geboren is op 15 maart 1912 en dus onlangs 66 jaar werd, was al sinds zijn zestigste verjaardag met rust als redacteur van de socialistische krant, waar hij 24 jaar geleden in dienst kwam. Hij bleef dagelijks het kroniekje schrijven dat hij indertijd van zijn voorganger, de dichter Richard Minne, heeft geërfd. Thans moet hij wegens ziekte zijn medewerking staken. Collegiaromancier en journalist Prosper De Smet neemt het cursiefje over.

Met het doel de kwaliteit van de nederlandse radio- en televisieprogramma's, gebaseerd op co-producties tussen de B.R.T. en de Nederlandse omroeporganisaties te bevorderen, werd een stichting in het leven geroepen die om de twee jaar de «NOORD-ZUID-TROFEE» zal toekennen. Deze tweejaarlijkse persprijs zal voor het eerst in januari 1979 worden uitgereikt. Het bestuur van de «Stichting co-productieprijs B.R.T.-Nederlandse zendgemachtigden», dat samengesteld is uit personen werkzaam in de Nederlands-Vlaamse omroepwereld en omroep-pers, heeft tevens de bedoeling de samenstellers van het bekrond programma «financieel nieuwe kan-

sen te geven of daar in zekere mate toe bij te dragen».

In het overzicht van de TV-programma's dat de B.R.T.-televisie voor het nieuwe TV-seizoen 1978 heeft gepubliceerd, was er o.a. ook sprake van een KIN-DERJOURNAAL. Dit programma zou wekelijks op antenne komen en speciaal bestemd zijn voor 7- tot 12-jarigen. Het ziet er echter naar uit dat het hier, althans voorlopig, bij plannen blijft. Gebrek aan mankracht en het feit dat de journalisten andere dringender taken hebben, zouden er de oorzaak van zijn dat er tot nog toe geen concreet initiatief ter zake genomen is.

Tijdens een begin februari gehouden DEBAT OVER DE LINKSE PERS viel BSP-voorzitter Van Miert hard uit tegen de socialistische bladen. Volgens Van Miert lost overheidssteun niet alle problemen op, maar moet er «een meer directe aanpak» en betere informatie komen, en «mag er niet langer enkel maar gewacht worden op berichten die via de telex binnenlopen». Hij zei nog niet meteen aan een fusie tussen de socialistische kranten «Vooruit» en «Volks-gazet» te denken, maar wel «aan een verdoordreven samenwerking, zeker op het redactionele vlak». Verder deed hij opmerken dat socialistische standpunten nu vaak beter weergegeven worden in kranten van een andere strekking.

De «CHICAGO DAILY NEWS», één van de oudste Amerikaanse kranten, is op 4 maart VERDWENEN. Als oorzaken worden de TV-concurrentie en de daling van het abonneestbestand opgegeven.

De op 23 december 1875 opgerichte krant had lange tijd de reputatie de beste buitenlandse berichtgeving ter wereld te brengen. 15 journalisten van de «Chicago Daily News» ontvingen voor reportages in het buitenland trouwens de gegeerde Pulitzer-prijs.

Voor hun RECLAME doen industrie en handel in de Verenigde Staten meer en meer een beroep op de geschreven pers, dit ten nadele van de televisie. De dagbladen zijn er terug het belangrijkste reclame-medium geworden en hebben hun reclame-inkomsten in 1977 zelfs met 11,7 % verhoogd. Het reclame-budget van tijdschriften en magazines steeg zelfs met 21 % (vrouwenbladen spannen hierbij de kroon). Voor deze kentering bestaat een dubbele verklaring,

nl. de sterk gestegen kosten van TV-reclame (sinds 1968 met 76 % toegenomen) en de drastische daling van het aantal TV-kijkers.

Volgens het Amerikaanse reclame-milieu zal deze evolutie tijdens de volgende jaren blijven duren.

Tengevolge van een DRUKKERSCONFLICT verschenen gedurende ongeveer drie weken 90 % van de 360 Westduitse kranten en weekbladen niet. Het geschil draaide om de invoering van geautomatiseerde druktechnieken. De vakbond van drukkerijpersoneel had in de maanden februari en maart bij de belangrijkste kranten selectieve stakingsacties georganiseerd om werk- en loongaranties af te dwingen voor zettters en drukkers wier banen zouden worden opgeheven. De uitgeververeniging beantwoordde de staking met uitsluiting van ongeveer 80.000 werknemers bij 1200 drukkerijen. Het op 20 maart afgesloten akkoord bepaalt dat gedurende acht jaar na de invoering van de nieuwe technieken met computers en foto-compositie de typografen en drukkers voorrang zullen krijgen om met de nieuwe technische apparatuur te werken. De typografen zullen compensatievergoedingen krijgen om het verschil tussen het huidige en het nieuwe loon bij te passen. Werknemers voor wie in het nieuwe systeem geen plaats is, zullen met behoud van het huidige loon binnen het bedrijf worden omgeschakeld. Verder regelt de overeenkomst ook de duur van het werken met beeldschermen.

Het socialistische kamerlid van Charleroi, Ernest Glinne, en de Luikse socialistische vakbondsleider, Jacques Yerna, hielden eind maart het weekblad «TRIBUNES SOCIALISTES» ten doop. Dit blad wil zich richten tot de jongere generatie van Waalse socialisten en tot vakbondsmilitanten. Het wil binnen de PSB de Waalse tegenhanger vormen van het weekblad «Links» binnen de BSP.

«DE LANDWACHT», in 1890 in de schoot van het Werk der Vlaamse Katholieke Drukpers gesticht als landelijk broertje van «De Gentenaar», werd in 1959 opgeslorpt door De Standaard-groep. Geleidelijk aan, maar de jongste jaren in versneld tempo, kregen die twee kranten hetzelfde uitzicht als «Het Nieuwsblad».

Eind maart werd ook de kop «De Landwacht» opgeheven, en behoort deze titel voorgoed tot het verleden.